Taina fericirii - Ploiesti (1935)

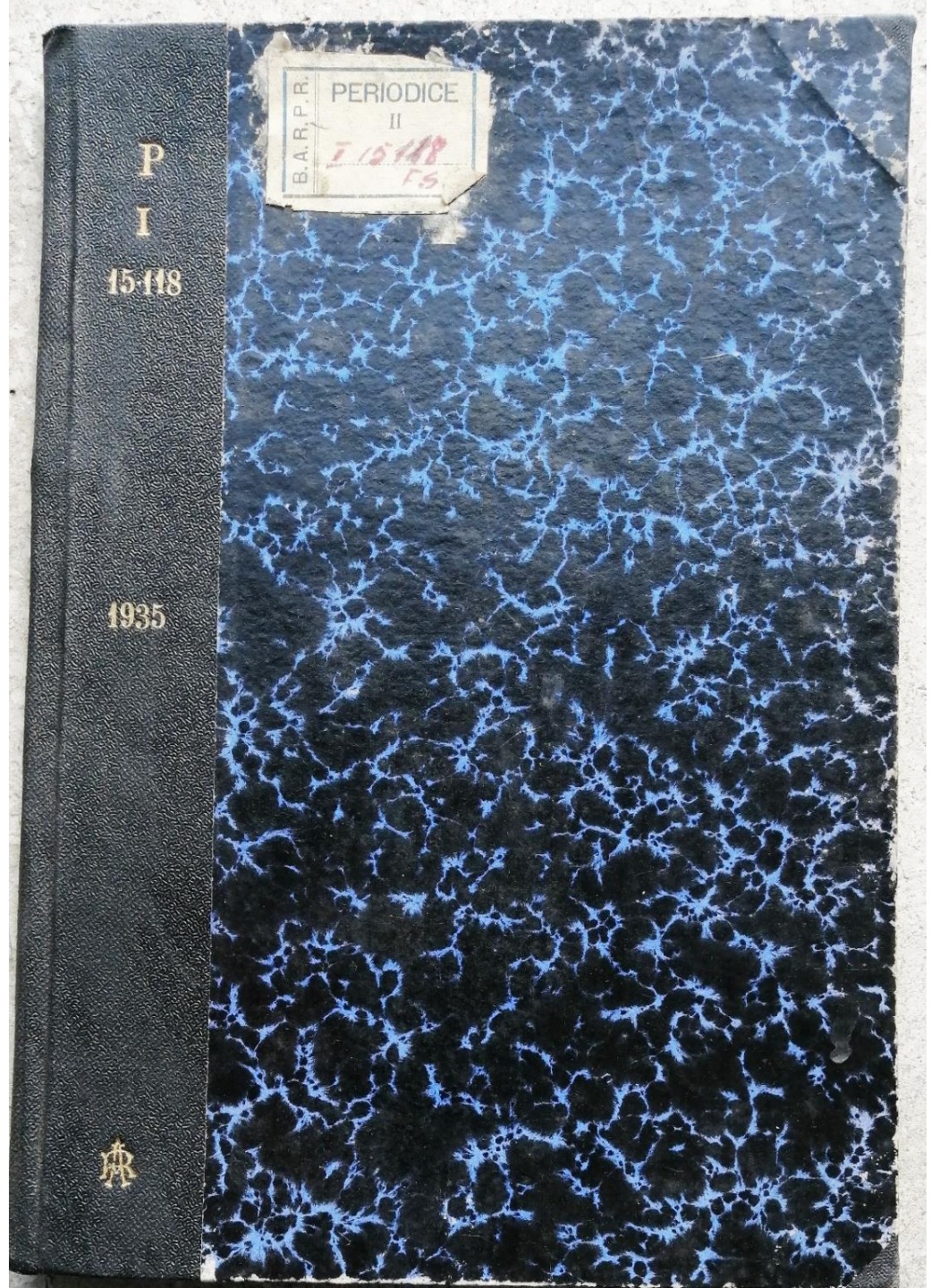
P
I
15-118
1935
B.A.R.P.R.
PERIODICE
II
I 15118
Fs

SN 127083

Periodice
I
15.118

ANUL I. SEPTEMBRIE 1935 No. 1

Taina Fericirii

Motto :
Cunoscându-te, cunoşti
Iubindu-te, te urăşti.

REVISTA LITERARA — FILOZOFICA — MORALA
PLOEŞTI

„Taina Fericirii"

Director: N. GOMOESCU

Redacția și Administrația: Str. Tudor Vladimirescu No. 62

Redactor: ALEXANDRU CREMER

Abonamente { Un an Lei 60 / Un număr Lei 5

Iată câteva din întrebările la cari vor binevoi să răspundă d-nii colaboratorii ai revistei noastre, într'un mod direct sau indirect, prin răspunsuri scurte sau expuneri largi, conform cu mentalitatea și concepția personală a fiecăruia; neînțelegând totuși ca prin această enumerare de chestiuni, să limitez strict cazul revistei, urmărind însă prin aceasta a releva caracterul ei.

1. Întrucât morala este în funcție de existența Dumnezeirii, a opiniei sociale sau de desvoltarea conștiinței omenești?

2. Întrucât raporturile dintre oameni sunt dominate de legile morale sau de legile sancționate de autoritatea statului?

3. Ce este morala și cum și de când a luat naștere ea?

4. Este fericirea o relație a moralei sau morala este o dușmană a fericirei?

5. Există sau nu concordanță între legile naturii și ale moralei?

6. Este mai fericit omul societății moderne de azi, decât omul vechilor societăți?

7. Cari e superioritatea moralei creștine față de alte morale?

8. Urmările Creștinismului pentru viața omenească, raportat atât la individ cât și la societate?

„Taina Fericirii"

Astăzi, când totul plânge în lume; când totul suferă; când nimic și nimeni nu mai poate să îndulcească inimile amărâte și să lumineze conștiințele întunecate;

Astăzi, când peste toată omenirea s'a întins linţoliul negru al durerii și prin cari nici o rază de mângâere și de lumină nu străbate;

Astăzi, când toată omenirea suferindă, apare ca un decor sumbru și posomorât, prevestitor parcă de înfricoșătoare și catastrofale evenimente;

Astăzi când dinspre toate orizonturile vieții umane, nori negri și amenințători se ridică și cari par a ascunde în dosul lor grozăvii apocaliptice;

Astăzi, când un duh teribil de apăsător plutește prin văzduh, chinuind până la nimicire sufletele oamenilor;

Astăzi, când omul nu mai crede aproape în nimeni și nimic și când totul e pus la cântarul îndoelii; când însași Dumnezeirea e contestată și când nici un mântuitor nu se mai vede venind, nu se mai așteaptă nici dela Cer, nici dela Pământ, totul părând a cade, a se prăbuși fără leac în neantul desnădejdii;

Astăzi, când fapte spirituale, valori morale, creeate și consfințite de secole, se prăvălesc în prăpastia inexistenței și când idealurile și scopul în viață par triste lucruri din lumea unei străvechi istorii;

Astăzi, când cea mai îngrozitoare piictiseală și oboseală de viață pare a pune stăpânire pe tot ce e suflet omenesc și când fiecare om pare a se înnăbuși, a se sufoca de propria lui viață și nu mai știe unde și cum să răsufle;

Astăzi, când sinuciderea a devenit un fapt așa de banal și când omul se trimete singur în lumea eternă a

morţii, într'un chip aşa de sinplu, ca şi când ar pleca la plinbare într'o pădure.....

Astăzi, când totul pare a se răsturna din ordinea firească a lucrurilor şi se trăeşte aevea o viaţă cari altă dată, numai în imaginaţia şi fantezia poeţilor exista ;

Astăzi, când omenirea nu mai ştie încotro merge şi pare că şi-a perdut busola vieţii şi se poate asemăna cu barca cari şi-a perdut cârma şi cârmaciu şi se lasă purtată de valuri şi de vânturi la voia întânplării, iar la orizontul conştiinţei nu se mai zăreşte acea stea fixă şi strălucitoare cari s'o călăuzească în vremelnicu-i ei mers aici pe pământ.

Astăzi, când omenirea se luptă din răsputeri să omoare definitiv pe Dumnezeu şi în locu-i să întroneze alt Dumnezeu — de esenţă materială — Stiinţa cu toate manifestările ei industriale şi tehnice ;

Astăzi, când însăşi vechile temelii ale organizaţiilor sociale ale omenirii, par ameninţate a se prăbuşi şi în locu-le a se închega alte temelii, cari nu se cunosc de vor fi mai bune sau mai rele.

Astăzi, când omenirea ar dori o schimbare completă în ordinea lucrurilor de azi şi când ar vrea ceva nou, cu toate astea nu ştie ce vrea ;

Astăzi, când legile deabia se mai ţin în picioare şi valorează atât valorează forţa armată a statului ;

Astăzi, când *morala*, adevăratul pedestal al vieţii omeneşti, trece prin cea mai cunplită încercare, întrebări chinuitoare şi turburătoare se pun pentru toate minţile preocupate de soarta omenirei : ce trebue făcut pentru ca omul să-şi recapete echilibrul moral ; ce trebue făcut ca el să nu mai sufere atât de mult ?!

Deaceia, am găsit de o însemnătate absolută o publicaţie periodică cari să se ocupe exclusiv cu probleme în sensul celor expuse până aci. Rog pe binevoitorii mei colaboratori — ce îi cred că vor fi cât de mulţi — să aducă în lucrările ce-mi vor prezenta spre publicare şi date, atât istorice, cât şi actuale, dar şi concluzii, soluţii personale pentru statornicirea unei *morale*, cari să cadreze cu actuala mentalitate a unei omeniri — crescută sub auspiciile Stiinţei, dar cari să nu se depărteze câtuş

de puţin de Morala Creştină, cari e cea mai superioară morală ce-a existat vre-odată ; pentrucă încă mii de ani de vor mai trece pe spinarea omenirii şi Morala Creştină, conparată cu alte morale ce au mai existat şi vor mai exista, va rămâne cea mai perfectă, cu adevărat singura Morală Divină, cari dacă s'ar putea aplica adliteram ar aduce cea mai sigură şi mai trainică fericire.

Am intitulat revista noastra „Taina Fericirii“, pentrucă socot că nici o taină în lume nu e mai mare, mai sublimă pentru sufletul omenesc decât aceasta : pentrucă în definitiv, cari e ultimul scop al oricărei aspiraţii omeneşti, altul decât fericirea ?!

Toţi o doresc dela naştere şi până la moarte. Dar câţi o pot dobândi ? căci drumul cari duce la ea e atât de lung şi întortochiat încât foarte anevoe se poate ajunge la capătul său şi de multe ori te rătăceşti şi de unde să te întâlneşti cu fericirea, te izbeşti de nefericirea cea mai crudă. Totuşi au existat oameni cari au parcurs Drumul Fericirii. Cum au fost aceşti oameni şi cum au reuşit să dobândească fericirea vor mai putea şi semenii noştri din lumea modernă să o dobândească sau... poate ei or fi fericiţi în felul lor după cum aceia au fost fericiţi în felul lor... iată probleme cu mai multe feţe, la cari ne propunem să răspundem pe cât puterile ne vor ajuta.

În genere, se va accepta în cuprinsul revistei noastre un material nu prea restrâns şi cari să aibă direct sau indirect legătură cu problemele de cari ne ocupăm : Fericirea în lumina Moralei şi Morala în lumina Fericirei. O demarcaţie între sfera şi înţelesul acestor două noţiuni, nu vroi să fac acum pentrucă în aparenţă par să fie multiple şi variate cazurile cari stau la baza „fericirei“ şi a „moralei“ şi nu întotdeauna una se confundă cu ceailaltă sau poate între ele să existe antagonism pentru unii.

Întrucât la prima vedere, pare a ne afla în faţa unor teme cu conţinut prea relativ, ne vom sili totuşi ca în cursul expunerilor din publicaţia noastră, să scoatem în evidenţă părţile comune şi constante ale moralei şi fericirei, descoperind unica cauză a multiplelor manifestări...

N. G.

Singurătate

— (Fragment) —

Din poemul „Infernaoticul Mundi“ de Niges Iontan.

— I —

In liniștea nopții, când lumea-i culcată,
Inima iernii i-atât de înbătată
De furii nebune ce hâțână casa
In cari-un poet visează la masă.
E noapte adâncă și încă nu doarme
Acel ce privește tablouri cu rame
Ce umplu pereții odăii cam strimte.....

— II —

Poetu'n veghere-i acum și se simte'n
Chipurile toate ce stau atârnate
'N tablouri străvechi și'n uleiuri turnate.
Olimpul mărețul de oameni, visatul,
Ținând pe-a lui vârfuri, în creștet, neantul,
Pe cari stăpâni sunt toți zeii elini,
Mâncând mirodenii la umbri de măslini;
Și apoi mulțime de ninfe, de genii,
De duhuri păgâne și alte vedenii...
În casă e singur poetul cel tânăr,
Cel tânăr la corpu-i, cel dreptul la umăr
Bătrânul la suflet al tinpilor noi;
Și e singur cu trupul, cu duhul ființd doi.

— III —

Stă'ntins pe un pat și străbate golul odăii,
Cu ochi ce țâșnesc dureroase văpăi;
Nu vede pe nimeni în jurul ființe-i;
N'aude nimic l-ai său spate și'n față-i;
N'aude sgomot de om și strigăt de ură
Omul fiind ființa ce el n'o îndură.

— IV —

Doar focul pâlpîe și lemnul trosnește
Și viforu'n geamuri, zăpada plesnește;
Și'n hornul din sobă, huește un vânt
Ce sună sinistru a gropi de mormânt.
Natura se sbate în ghiarele iernii
Ca omul crud încleștat în brațul gheenii.....
Furtuni de vifor în urlet sălbatec
Răscoale pe vatră aprinsul jăratec.
Natura'nghenuche, cum tremură afară
Aude poetul și crud se'nfioară....

. . . . . .

„Sunt singur aici pe pământul ce geme
Și nimeni, dar nimeni, nici ca p'un verme
Măcar nu mă vede, pe mine nebunul.
Eu umblu cu mine, dar numai cu mine;
În urmă și'n față, ah! nimeni nu vine;
Innapoi de mă uit; în urmă de caut;
Vârât în mulțime, în lugubru-i haut
Pe cine văd oare? pe-acela ce sunt „eu“.
Și oricum m'aș întoarce: acelaș chip mereu
Dă roată'n jurul meu și-mi spune că sunt „eu“...
Să fiu în exil „eu“? să fiu în pustiu?
Dar lumea m'apasă și drumul îl-l aflu!
Și oameni și oameni, vai, ce mai de oameni!!
Trăesc lângă mine și par cu ei geamăn:
Cu „ei“! Dar de unde! Ei sunt ca „ei“ și „eu“
Și „eu“ sunt ca mine. Și-avem un Dumnezeu.
Și oameni și oameni, vai, ce mai de oameni!!

— V —

Dar oare sunt singur între atâția semeni?!
Căci nu sunt în pustiu... și-i apă în orice loc...
Nu-i nici nisip uscat, nici vreun vânt de foc...
În temniță „eu“? Nu! Că n'am ucis vreun om.
Și oameni și oameni, vai, ce mai de oameni!
Eu însă cu nimeni din ei nu mă aseamăn.
Cu cotu-i lovesc adesea; de ei mă izbesc;
Tot singur, tot însă'mulțime trăesc...

Mă văd ei pe mine? m'aud ei cum sufăr ?!
Pot ei să deschidă — cum deschid un cufăr —
Capacul ce'nchide cu tainicul lacăt
Misterul din suflet? Să scoată un geamăt;
Să scoată-o durere; să scoată o luptă;
Furtuna din suflet, o tartură cruntă,
Un frig ce înghiață; un foc cari arde?!
Un vifor teribil ce pe mine cade?!
Și oameni și oameni, vai, ce mai de oameni!
Păcat că toți au ochi, dar văd numai d'acei
Ce'n bâlciuri s'arată, papuci și'n micei
Și joacă țonțoroiul în larma tuturor,
Sărind ca maimuțoii, cu cari se măsor;
Pe funii și sârme, pe stinghii sau scânduri,
Pe frânghii mai groase și lungile drumuri.....
Și apoi mai vede mulțimea de oameni
Pe-acei ce se luptă ca niște nesdraveni
În crâncene lupte prin valuri de sânge,
Iar alții admiră pe-acei ce învinge...
Răsboaie de trupuri și chipuri murinde,
Cu capete sparte, cu fețI suferinde.....
Doar hoituri de oameni văd ochii de om;
Castele'n ruină și'n al morții somn;
Cetăți dărâmate, cu ziduri căzute'n
Mormane de piatră și turnuri înfrânte
Prin cari doar bufnița cântă a gol și pustiu,
Se'ntinde'naintea acelui ce are ochi viu.
Și oameni și oameni, vai, ce mai de oameni!
Dar văd ei în mine; străvăd ca'ntr'o sticlă
Prin sufletu-mi spart ori ca'n ceață [și pâclă?!
Ca'n ceață și neguri de toamnă adâncă,
Măcar să mă vadă, dar nici atât încă!!
Mă plimb printre ei ca'n besnă de noapte,
Căci n'aud din mine nici stinsele șoapte
Și oameni și oameni, vai, ce mai de oameni!
Dar cine-a putut să răsbiască'n adâncu-mi
S'audă o leacă din tristele-mi plânsuri?!
Și nimeni nu știe că viul din mine e mort.
Că sufletu-mi zace — în durere răscoaptă;
Că eu m'asemăm pustiului aprins de

Uscatele vânturi ce focuri cuprinde;
Că'n mine cetăți și castele'nălțate
De mult, vai, de mult cu toate's picate!..
Ruine întinse, pustiu de morminte
Sunt dorurile mele în tot schilodite;
Mă văd o spărtură, atât de profundă
Prin cari s'a scurs cea de pe urmă undă
De apă-a plăcerii și-a dorului de viață
Și simt că sângele în vine îmi înghiață!
Și oameni și oameni, vai, ce mai de oameni!
Surzenie mută ce crud mă'presoară
Și-avânturile toate'mine omoară;
Mă coc înnăuntru în jaruri aprinse,
Pleoapele celor din juru-mi-st închise.
Izvorul speranței, dulceața vieții,
S'a scurs de mult chiar din fundul ființei
Și astăzi, mă chinui de-o sete ce-i stinsă;
De-o flacără oarbă, ce veșnic stă-aprinsă,
Ținându-mă'n iadul durerii de groază;
În zări, nici urmă măcar de vre-o oază!..
Speranță, speranță, divorț cu-al meu suflet!!
Durerea mă arde; doresc al tău zâmbet!
Speranță tirană, mă'ncingi în lung doliu,
Ne vrând să mai dormi în al meu lințoliu.
Și oameni și oameni, vai, ce mai de oameni!
Dar golul în cari mă sbat și mă svârcol,
I-adânc: din abisu-i, e greu să mă scol.
Dorințe, credințe, speranțe în viață,
Departe'st de mine; le văd ca prin ceață".
. . . . . .
. . . . . .

FERICIREA SUFERINȚEI

Și iată că la chemarea *Omului* supranumit *Suferință*, se adunară într'o zi, o mulțime de oameni și departe de sgomotul și vederea restului lumii, unde nu se vedea decât albastrul cerului și nu se auzia decât susurul vântului, într'o liniște profundă, Omul — Suferință începu să vorbească astfel:

«Numai cei cari sufer; numai acei cari și ziua și noaptea, se scaldă în apele clocotitoare și veninoase ale Suferinței, să se apropie, să vină la mine: căci numai pe aceștia îi simte inima mea de frați adevărați și numai aceștia pot să se strecoare în tainițele sufletului meu, dornic de a fi înțeles, de a fi auzit cum se sbate în crâncenul războiu pentru biruința «Suferinței».

Hai, deci, voi suferinzilor, ce unpleți mai toate colțurile pământului, eșiți din întunecimile mizeriei pământești și veniți către mine, veniți de mă strângeți lângă piepturile voastre ce gem de grea și îndelungată suferință: să ne îmbrățișăm, eu pe voi și voi pe mine și să durăm îmbrățișarea până ce ne-om întâlni cu veșnicia morții!!

Numai cei ee s'au cununat cu suferința, sunt frații mei! pentrucă numai ei pot să audă ropotul de bătăi al inimei mele! Adunați-vă deci, fâpturi palide înprejurul meu — *a omului ce vrea să învingă suferința* — și să înnălțăm din contopirea suferinților tuturor, cel mai minunat *tenplu:* ce încă n'a cunoscut pământul până acum!!

Piatra și cărămida cu cari vom clădi *tenplul* nostru, va fi de așa natură încât nu se va vedea și lumea de dincolo de inperiul suferinței, nu-i va zări Turnul, ce se va înnălța până la nesfârșit, la Dumnezeire....

In *Tenplul Suferinței*, închis întotdeauna celor ce nu sufăr, nu vor răsbi decât fii suferinței; numai pentru aceștia, ușile lui vor fi deschise; numai voi veți fi chemați de clopotele lui; dângătul lor răsunător va sdudui sufletele voastre cari se răsboesc cu Suferințe; pe când așa zișii fericiți ai pământului, nu vor auzi nimic!!

Lăudați și preamăriți Suferința, voi toți cei ce v'ați înbătat prea mult și prea de mult de vinurile ei amare! Să știți dela Omul cari a ospătat la bogata masă a Suferinței, că: izvorul suferinței pământești este vecin cu izvorul *adevăratei fericiri*, cari din înnalturi divine coboară, ca în înnalturi divine să te ridice!

Voi, cei avuți în suferință, adânciți în sufletul vostru cuvântul meu, cari petrecui mulți ani în orgia suferinței, ce azi să vă pot vorbi de *Fericirea Suferinței.*

Nu veți pătrunde în inperiul adevăratei Fericiri, decât după ce sătui, v'ați sculat dela Ospățul Suferinței! Voi, găzduitori ai Suferinței, azi, mâine veți putea fi găzduitorii Fericirei. La capătul drumului suferinței, se deschide drumul Fericirei. Și trebue să mă credeți că eu numai suferind, m'am eliberat de suferință și am pătruns în noul Inperiu.

De ce să vă milogiți, de ce să vă târâți la picioarele celor strălucitori de podoabe și măriri pământești: voi, cari v'ați înperechiat sufletul chiar cu dragostea de a muri?! înnotând în marea suferinței, veți ajunge a adora moartea; pe cari o veți striga din răsputeri, să iasă din întunecoasa-i înpărație, s'o îmbrățișați, să-i ascultați recea-i răsuflare... Și atunci... și numai atunci vă simțiți stăpânul absolut al vostru... Nu-i așa?! Au nu-i adevărat, voi, ce v'ați saturat la Masa Suferinței, că numai în beția ei, v'ați aliat chiar cu moartea... Și când fantoma morții era măritată cu sufletul vostru și dormia și se scula în acelaș pat cu voi, n'ați auzit, oare zornăind lanțurile pământului, ce vă părăseau eliberându-vă? N'ați auzit, voi, atunci, glasurile cerului cari vă chemau în înnălțimea Dumnezeirii!?

Cine cunoaște viața? Să-mi răspundă și așa zisul Fericit al Pământului: „da"!

Dar n'aud nimic! Ce școlar leneș! Măcar că a uitat anii de când calcă cărările vieții, de ce-o fi tăcând?! Nu știe. Ca un orbete cari fuge de lumina soarelui, a fugit acela de lumina adevărului. Acesta nu vede decât decorul vieții; dincolo de hotarele aparenții ei, lumina amurgește, se întunecă pentru el.

Auziți pe Omul ce a dormit atâta pe pernele Sufe-

rinței : suferind și desfrânându-te în suferință, lacătele ce zăvoresc cetatea cu tainile fericirei, se vor deschide rând pe rând și atunci adevărul ultim, adevărul suprem, sublim al vieții, se va muta în locul Suferinței de odinioară. Suferi, trăești ! Nu suferi, dormi ! Capul ce doarme pe piatră, se luminează, iar cel ce odihnește pe moliciunea pufului, se întunecă !

Fericirea clocotește în ascunzișurile tainice ale sufletului vostru : dar s'o deșteptați...

In tenplul Suferinței, învățăm să descoperim cheia dela Cetatea Fericirei. Dar să nu căutați nimic în afară de voi, căci nimic nu veți găsi... Fericirea adevărată începe din voi și sfârșește în voi... In zadar, o veți căuta aiurea și în alții și oriunde dincolo de voi... în frământarea haotică a lumii Pământești....!»

Și astfel termină introducerea la Fericirea Suferinței, Omul supranumit Suferință.....

Niges Iontan

PLOAIA

Norii'ncet pe cer s'adună,
Bate vântul, e furtună..
Printre suflete'ntristate
Ploaia'n lacrimi sidefate
Se strecoară, cerul tună...

Toate'n juru'mi par'c'ascultă,
Iar cântarea ei durută
Parcă's șoapte de durere
Ce și-o varsă din unghere
Sumbre, inima-i tăcută....

. . . . . .

Depărtat de-al lumii sgomot,
Ascult tainicul ei ropot
Ce-mi psalmodiază'n șoapte
Un refren, iar mai departe
O îngână glas de clopot...

Ploaia-i lacrimile mele
Norii, gândurile'mi grele
Vânt, furtună'mi e tristețea,
Iară șoaptele's povestea
Chinuit-a vieții mele....

Alexiev Buntan
din „Notițe cu creionul"

AIUREALĂ

de **Tică Teodoru**

Tinere, ce te frământi cu gândul
Și socoți c'ăn lume toate,
Merg de cum le este rândul
Și că's puse pe dreptate

Să nu crezi în ce se spune
Când te'nvață pe la școli
Că atunci sunt toate bune
Și în lume nu's erori

Ce e drept și sfânt ! ia seama !
Nu e'n codul lumii noastre
De-o să cați e lucru geaba
Și-o să faci afaceri proaste

Tot ce scrie în legea dreaptă
Tu vezi... cată să urmezi
Și-alții merg din treaptă'n treaptă
In necinste și-n comenzi.

Fiindcă sufletul ți-e mare
Și ți-e frică de urgie
Infrânează-ți slăbiciunea
Și comandă-ți chiar și ție

Poate inima...' te'ndreaptă...
Și urmezi calea spre bine
O să vezi atunci tot rostul
...Omenirei... fără mine

Și întristat, scârbit de lume
Faci ca toți din lumea sorții
Te corupi, sau iei otravă
Și îngroși... regatul morții !

Când cu firea mult mai slabă
Vrei să mori pentr'o ideie
Gest sublim !, dar toți scorni-vor
Ca-i murit pentr'o femeie.

Și în loc de nemurire
Decorații, sau turban
O să'nghiți pe lumea'l'laltă
Vre'un pamflet, sau vreun roman.

Și când vezi din înălțime
Cine-a scris acestea toate
Vei mai fi cinstit amice ?
Stai acum și te socoate...

O să vezi râzând prostește
...Pe amicul tău cel bun
Și te vei mira când dânșii
Vor scorni ca-i fost nebun.

Prea târziu va fi'ntocmită
Viața ce vei vrea s'o'ntorci
Că atunci să știi prea bine
Nu te vei scula din morți !

VISUL LUI DOMINICO

(FRAGMENT

de **Niges Iontan**

Se făcuse târziu ; trecuse mai bine de trei sferturi din noapte. Viforul sgâlțaia din țâțâni ușile și ferestrele, șubrezi de bătrânețe suflând sinistru și înfricoșător prin hornul casei.

Somnul îl doborâse însfârșit pe Dominico. Acum dormea. Somnul lui însă numai a somn nu semăna, fiindcă visa.

Și visul lui era intens și se confunda foarte adesea cu realitatea însăși. Gândurile de peste zi, ce-i vâjâiau prin cap și emoțiile în cari fierbea inima lui, nici noaptea în somn nu-l lăsau în pace. Da, nici noaptea nu cunoștea liniștea. Și acum sufletul lui veșnic frământat ziua, nu cunoștea repausul. Aceia ce gândia pe trezie, gândia și dormind. In deslănțuiri de vârtejuri, ideile și sentimentele trecute în regiunile întunecoase ale sufletului, se deșteptau înfuriate de răzbunare și se năpusteau peste mintea cari n'ul lăsau nici noaptea să se odihnească deplin...

Și dorințele lui, ce răscolea sufletul lui, deștept fiind și cari păreau moarte pentru conștiință, retrăesc noaptea în somn, din nou viața lor caldă și strălucitoare . . .

. . . . . .

Ce priveliște încântătoare se desfășura înaintea ochilor adormiți ai lui Dominico.....

Un paradis. O grădină minunată, de frumusețe divină, cum niciodată ochiul deștept al omului nu poate vedea.

Părea că se află pe vârful unui munte în fața căruia se deschidea o vale largă, imensă, o genună fără fund și țărmuri; iar dincolo de ea, se înălța semeț vârfurile gigantice ale altor munți, înveșmântați de verdeața codrilor. In fundul adânc al văii, șerpuia a gale un râu ale cărei unde sclipeau feeric în razele argintii ale unei luni gingași, ce-și îndreptează buclele de aur în oglinda curată a apei.

Un castel de o măestrie ne mai pomenită e casa lui Dominico. Un castel înalt, trufaș și asemănător cu

castelele feudale din evul mediu stăpânește prin înălțimea lui tot paradisul din prejur, căci din el, și creasta bătrânei păduri cari învelește muntele, se vede de sus.

De jur înprejurul castelului cât cuprindea ochii, pământul era un adevărat rai. Arbori bătrâni își adunau coroanele lor stufoase și unbroase și formau într'o minunată ordine artistică, niște bolți misterioase de unde nici albastrul cerului nu se mai zăria de desimea frunzișului. Iar dedesubt, prin iarbă, cărări tainice învelite cu nisip de aur și mărgăritare scăpărând de strălucire la dulcele raze ale lunii cari răsbătiau prin desișul frunzișului, începeau din toate ungherile și nu sfârșiau în nici o parte. Pomi, cu roade ca'n povești și cu florile cele mai colorate, tremurau domol și a melancolie la adierea ușoară și molcomă a unui vânt, scuturându-și într'o armonie tainică petalele strălucitoare ce prefăceau fața pământului într'un adevărat puf de flori. Izvoare vrăjite se auziau murmurând din sânul pădurii.

Păsări din cer, se îngânau în melodii divine, unplând aerul cu trilurile lor încântătoare, ce nu conteneau de loc. . . . . .

. . . . . .

In fața castelului, la unbra unui pom uriaș, la lumina blândă și palidă a unei luni zânbitoare în strălucirea-i, pe niște jelturi largi de lemn și înbrăcate în frunzar, stau mai mulți inși, între cari e încinsă de mult o discuțiune și acești vorbitori sunt : Socrate, Platon, Kant, Schopenhauer, Hrist, Tolstoi, Buda, Sshiler, Darwin, Rousseau și alții între cari și Dominico.

Schopenhauer cu coatele rezemate pe umerii jeltului său, zânbind filosofic, asculta peroratiile pline de explozii sentimentale ale lui Rousseau, cu replica-i incisivă și clară pe buze....

Rousseau e foarte aprins și întrebuințează o vervă nemaipomenită și toată elocința-i caracteristică ca să convingă și pe profundul pătrunzător al lucrurilor, Schopenhauer.

Toți ceilalți, unii mai agitați, alții mai calmi sub inpresiunea desfășurării discuțiunei, sunt foarte atenți și aceasta se recunoaște după frunțile și fețele lor. Rou-

sseau e în picioare, gesticulează şi e cuprins parcă de un cutremur de epilepsie când vorbeşte.

„Natura, domnilor, natura l-a făcut pe om bun, iar societatea conruptă şi stricată, l'a conrupt şi l'a stricat şi pe el şi l'a făcut din bun, rău. In timpurile primitive ale omenirei, când omul trăia în singurătate şi nu cunoştea decât instinctele brutale ale naturii, deşi necioplit, deşi grosolan, deşi lipsit de maniere şi de mofturile şi scamatoriile sociale de azi, era în inima şi sufletul lui mult mai bun şi mai drept decât omul societăţii pentrucă în naivitatea şi ignoranţa lui, era sincer în toate faptele sale.

Da, el nu cunoaştea prefăcătoria; el nu ştia să mintă, era incapabil să făptuiască răul din vre-o consideraţie premeditată; nu înşela şi nu alerga la răul altuia, ca făcând rău, să-şi facă lui bine. Nu. Toţi fiind egali, nu se războiau între ei; nu se urau, nu se invidiau. Răutatea lor se reducea la nimic şi aceasta pentruca trăiau numai şi numai după legile naturii şi sufletul lor era curat ca cristalul.

Actele lor erau acelea ale naturii; nevoile şi dorinţele lor porneau numai din voinţa naturii; convenţiile şi stricăciunile sociale, nu le torturau sufletele şi nu-i împingea la crime şi nelegiuiri.

Intr'adevăr, sălbateci, totuşi buni, fiindcă o singură voinţă îi stăpânia — acea a naturii. Viaţa lor se trecea liniştită, fără griji şi fără gânduri şi fapte rele. Dorinţele lor puţine, se îndeplineau la timp, ca şi ale animalelor şi prin satisfacerea lor, nu provocau rău la nimeni. A mânca, a bea şi a avea o soţie sau o iubită, iată trebuinţele lor e clusive.

Atunci, nu exista legea socială şi nu exista viţiul; nu exista răutatea şi suferinţa de azi. Meschina şi nedreapta lege socială, lipsind, oamenii trăiau fericiţi şi în linişte. Un singur glas le poruncea în suflet: al naturii. Şi pentru aceasta, injustiţia, minciuna, lasitatea, prefăcătoria, orgoliul nu încăpeau în inimile lor. Crima şi maltratările celor mari şi puternici faţă de cei mici, nu se pomeneau. Hidoasele şi oribelele blestemăţii şi nelegiuiri de astăzi, în vremurile primitive, în vremurile când con-

ducătorul omenirei, era numai natura, acestea nu aveau existenţă. Răul şi suferinţa s'au plăsmuit în vâltorile societăţii şi numai din pricina mizerabilei şi inperfectei conformaţii sociale, s'au născut în oameni atâtea viţiuri şi patimi şi numai prin ea, s'au născut suferinţele şi chinurile. Da, societatea a stricat, a deformat opera naturii; a pervertit-o şi a întors-o din drumul ei cel bun spre căi urâte şi viţioase"....

— Schopenhauer. „Indiscutabil că societatea a contribuit în proporţii foarte mari la înrăutăţirea neamului omenesc, totuşi rădăcina cea primitivă din cari s'au născut celelalte rădăcini mai subţiri ale răului şi suferinţei îşi are începetul mult mai departe decât în mijlocul societăţii. E mult mai profund locul de unde sânburile suferinţei şi răutăţei, a început să încolţească şi şi-a creeat o rădăcină.

Societatea nu înseamnă decât o bură, o stropeală de ploaie, cari n'ar fi putut să înlesnească încolţirea sânburelui.

A afirma în chip categorig, că răutatea şi suferinţa sunt lucruri de provenienţă pur socială, ar însemna să făptueşti o mare crimă faţă de adevărul absolut şi liber de orice determinism sentimental. Omenirea, niciodată nu s'a manifestat prin bunătate şi veşnic a fost suferindă. De când a început să existe, chiar din prima zi, plânsetele s'au auzit pretutindeni. Dela început, pământul s'a îngrozit de gemetele şi omorurile ei.

Chiar a doua zi după creaţiune, chiar din clipa când a început să trăiască, a început să sufere şi să se măcelărească: revoluţiile şi războaele din cele mai întunecoase tinpuri sunt martore.

Imediat ce omul a simţit că trăeşte şi că trebue să trăiască, în acelaş timp s'a prăbuşit ca o fatalitate neînlăturabilă în prăpastia durerilor şi îndată cuţitul lui s'a înroşit de sângele fratelui său.

Şi aceasta pentrucă din adâncul sufletului său, natura urla cu înverşunare, ordonându-i să trăiască şi să se iubească; răgnindu-i să se răzbune, să omoare pe acela cari numai s'a atins de fiinţa lui.

Chiar natura a înfipt în sufletul omului sămânţa

răului şi a durerii pentru a-şi înplini scopurile sale. Creaţiunea ei, omul, ca să trăiască a trebuit să-i insufle nebuneasca şi oarba dragoste de el Insuşi, dragoste netărmurită din cari purcede fatal durerea şi crima. Din acea iubire tainică şi profundă cu cari ne naştem şi cu cari murim şi cari o numim instinct de conservare şi amor propriu, provin toate relele din lume.

Ne iubim pe noi înşine, dorind din profunzimea inimei ca totul şi absolut totul să fie al nostru, ca aceea ce reprezintă obectul nostru de iubire, să fie numai proprietatea noastră şi la infinit; ca nimeni şi nimic să nu ştirbească nici o bucăţică din persoana noastră şi ca viaţa să ni se prelungiască în eternitate.

Ne iubim eul nostru; suntem egoişti «ab origina», fiindcă noi, oamenii ca dealtfel tot regnul animal şi vegetal şi chiar şi cel mineral, suntem piesele, bucăţile din cari o voinţă veşnică şi universală a plăsmuit lumea, pe cari o conduce precum îşi conduce vizitiul caii şi barcagiul barca sa.

O voinţă, da, născută înaintea lumii şi cari se confundă cu nemurirea, ne-a creeat şi ne guvernează. Iar noi, oamenii şi cu tot ce e lume, suntem nişte sinpli reprezentanţi ale acestei voinţe. Noi, prin urmare suntem formele externe şi materiale ale acestei voinţe. Şi acea voinţă a aşezat în noi dragostea de viaţă, manifestată în acel instinct de conservare. Iubirea de noi înşine şi iubirea conjugală la un loc formează cele două scopuri ale vieţii înnăuntru cărora aruncă mereu cărbuni, până în clipa când fiinţa nu mai are rost să mai trăiască, fiindcă şi-a lăsat urmaşii cari-i vor lua locul. Şi ca o consecinţă fatală a amorului manifestat prin sentiment şi pasiune, rezultă în omenire, durere şi suferinţă..."

— Dominico a cărui filosofie prezenta o indiscutabilă afinitate cu filosofia lui Scopenhauer, imediat ce acesta tăcu, începe el să vorbească cam în acelaş sens, ca o continuare.

(Va urma în numărul viitor)

9. Este sau nu progresul ştiinţei sub toate manifestările lui o cauză de fericire sau nefericire pentru neamul omenesc ?

10. Dacă este mai fericit omul trăind izolat, singur sau în societate ?

11. Cari fi educaţia cea mai indicată de dat copiilor şi tineretului, ca să se formeze oameni cât mai perfecţi din punct de vedere moral şi cât mai proprii de a se bucura de fericirea vieţii ?

12. Întrucât este mai fericit omul cari crede într'un Dumnezeu decât cel cari nu mai crede în existenţa unei Puteri Supranaturale ?

13. Cari e superioritatea credinţei într'o putere divină suprapământească, decât credinţa într'o putere de natură pământească ?

14. Întrucât este credinţa secretul fericirei ?

15. Ce devine omul fără speranţă ?

16. Cauzele sinuciderii: sunt de natură morală sau materială ?

17. Avem sau nu o criză morală astăzi şi unde trebuesc căutate cauzele şi cari ar fi remediul pentru înlăturarea ei ?

(Va urma în Nr. viitor)

Poşta Redacţiei

Manuscrisele nepublicate se vor publica în nr. viitor.

Tică Teodoru — Spicuim din opera D-voastră poezia „Aiureală". Mulţumiri anticipate.

Căutăm reprezentanţi destoinici în toată ţara. Cererile vor fi înaintate redacţiei: Str. Tudor Vladimirescu No. 62 Ploeşti.

TIPOGRAFIA
„COMERȚULUI“
— PLOEȘTI —
Str. Ioan I. Romanescu Nr. 14

PREȚUL LEI 5

ANUL I. OCTOMBRIE 1935

Taina Fericir

Motto:
Cunoscându-te, cunoşti
Iubindu-te, te urăşti.

REVISTĂ LITERARA — FILOZOFICA — MOR
PLOEȘTI

„Taina Fericirii"

Director: N. GOMOESCU

Redacţia şi Administraţia: Str. Tudor Vladimirescu No. 62

Redactor: ALEXANDRU CREMER

Abonamente { Un an Lei 60 / Autorităţi Lei 100

Întrucât în primul număr al revistei am înserat un număr prea mare de întrebări prin cari am înţeles să evidenţiez oarecum caracterul revistei, urmând ca să răspundem la ele în mod treptat în decursul apariţiei ei — dacă se va bucura de norocul să aibă o viaţă cât mai lungă, aceasta depinzând bine înţeles de concursul publicului — propunând şi în numărul de faţă întrebările:

1. Cari este raportul dintre morală şi iubirea în sens natural şi întrucât există concordanţă sau discordanţă între ele?

2. Este mai superioară femeea sau bărbatul din punct de vedere moral şi pentru cari motive?

3. Mai poate Biserica să-şi exercite rolul ei de pârghie morală în actuala societate şi întrucât religia mai poate exista alături de ştiinţă, cum s'ar putea realiza o concordanţă între ele?

4. Ce este iubirea şi pentru ce iubim?

5. Pentru ce ne iubim şi de ce urâm?

6. Cari e cea mai superioară iubire?

7. Întrucât civilizaţia creştină şi cea antică a fost creatoare de virtuţi?

8. Cari e cea mai superioară religie: catolică, protestantă sau ortodoxă din punct de vedere al funcţiunii morale şi cari dintre ele a adus mai multă fericire omului?

„Taina Fericirii"

Maglavit şi credinţa.

Să scriu şi eu despre minunea dela Maglavit? Dar prea mult şi multe s'au scris: de bine de rău, adevărate şi neadevărate.

Cu toate acestea, cutez să vorbesc şi eu ceva despre această *„minune"*, deşi sunt un biet ins necunoscut atât în lumea teologică şi nu fac parte nici din vre un institut medical de psihiatrie sau neurologie..

Aşa că nimeni nu ar putea să mă bănuiască măcar de vre o atitudine cu scop interesat, nici în favoarea, nici în defavoarea acestui eveniment cu substrat religios cari a produs atâta vâlvă în lumea creştinătăţii.

Teologii, nu sunt toţi de acord asupra faptului de a se arăta Dumnezeu — sub o formă definită de natura terestră şi unui biet muritor, cum e omul, — pentrucă se zice că Dumnezeu e duh şi spirit şi nu ar putea lua forme palpabile şi vizibile ochiului nostru trupesc; nu tot aşa spun alţi reprezentanţi ai Bisericii, cari aducând date din istoria creştinismului, probează că Dumnezeu s'a mai arătat oamenilor şi coborârea Lui pe pământ în diferite feluri şi chipuri, nu este ceva imposibil: căci din moment ce Dumnezeu este *a tot Putinte*, El cari e creatorul lumii, el cari guvernează şi crează tot ce există ca viaţă, El cari *Face Tot*, cum n'ar fi posibil ca El să se arate unui om ca ciobanul dela Maglavit? Ar fi un nou sens şi o prăbuşire a întregului edificiu teologic al Creştinismului dacă nu s'ar admite această posibilitate!

Ateiştii cari înnumără în primul rând pe mai toţi oameni de ştiinţă, desigur că le vine greu şi contravine cu logica lor antireligioasă, de a acorda caracterul mistico-religios, faptului

dela Maglavit şi interpretând acest „Fapt" la lumina ştiinţelor oculte, de sugestie, autosugestie, telepatie etc.

Dela cine emană adevărul? Iată chestiunea. De partea cui e dreptatea şi adevărul, asta numai Dumnezeu poate şti. Căci noi, oamenii — din nefericire — deşi ne socotim că cunoaştem tot şi până la fund adevărul lucrurilor, dar în realitate nu cunoaştem decât adevărul relativ; pe cel absolut mai niciodată; trăim în relativ şi înţelegem totul aproape numai în lumina relativului. Un singur adevăr absolut pare să fi descoperit mintea omenească: Existenţa Dumnezeirii, dar uite că vine Ştiinţa Materialistă şi contestă acest lucru....

Am să-mi dau şi eu o părere, căci în definitiv numai păreri sunt toate în lume: „ceeace un secol zice, altul dezice"..

Eu zic că ciobanul dela Maglavit, de o simplitate sufletească aşa de mare, lucrează totuşi prin puterea şi spiritul Domnului Iisus Hristos.

Iisus a săvârşit minuni prin simpla formulă: *„Crede şi te vei mântui"*, cu corolarul său „Prin credinţă muţi munţii din loc".

Tot minuni se spune că face şi ciobanul, întrebuinţând aceleaşi formule.

Crede că nu mai eşti bolnav, că te însănătoşezi şi te vei vedea sănătos: iată puterea supranaturală a credinţei, pe cari a relevat-o Iisus omenirii; da, „credinţa" este cel mai scump dar ce l'a primit omenirea dela Mântuitor, ca prin ea să putem dobândi fericirea aici pe pământ şi dreptul la viaţa veşnică; aşa dar, credinţa, sau mai bine zis facultatea de a „crede", este o zestre pe cari numai ne-a revelat-o Iisus, dar cu cari noi ne naştem, cari există în fiecare din noi în stare latentă, atunci când n'am aflat-o şi cari se transformă în stare potenţială, devine forţă dinamică, atunci când devenim conştienţi despre existenţa şi puterea ei miraculoasă.

„Crede şi te vei mântui", iată ce ne-a spus Iisus, adică puterea mântuirii, a vindecării de orice boală sufletească şi chiar trupească, se găseşte în noi şi nu în afară de noi...

Nimic mai simplu. Dar totuşi nu e aşa de simplu pentru o lume ca cea de azi cari, nu mai poate crede, iar pe Dumnezeu L'au uitat cu desăvârşire. Şi deaceia, uite că această putere a credinţei ne-o revelează din nou ciobanul dela Maglavit: şi lumea a început să se desmeteceasă şi să înceapă să străvadă iar lumina adevărului singur absolut şi etern: Dumnezeirea.

Zecile de mii de oameni şi nu numai dintre cei ignoranţi şi chiar oameni învăţati, sorb cu evlavie şi cu adâncă cutremurare mistică cuvintele ciobanului cari spune limpede: nu în mine este puterea mântuitoare, ci în voi; dar *credeţi*. Şi cine crede se mântueşte, cine nu crede, rămâne tot bolnav.

Dar acum se pune o întrebare. Sunt mulţi doctori cari cunosc poate puterea credinţei şi o practică chiar în anumită măsură, dar de ce n'au şi ei succesul răsunător al ciobanului? Pentrucă ei cred tot mai mult în puterea Ştiinţei, decât a credinţei cu substrat Dumnezeesc şi a slujii odată *la doi Dumnezei, nu se poate!* ori faci minuni prin credinţă aşa cum a practicat-o Mântuitorul, ori prin Ştiinţă: Iisus nu cunoştea ştiinţa medicală, dar lucra în numele lui Dumnezeu şi prin Dumnezeu.

Ciobanul dela Maglavit este personificarea ignoranţei şi a simplităţii sufleteşti: a crescut în sânul naturii, într'o intimă comunitate cu creaţiile pline de nevinovăţie ale Dumnezeirii şi deaceea când mintea lui a aflat că există Dumnezeu, a crezut cu toată tăria sufletului, în mod neţărmurit şi absolut în existenţa Lui.

Şi crezând azi, crezând mâine, săptămâni, luni şi ani, iată că într'o bună zi, i se arătă un „Moş" şi cari arătându-i-se în mai multe zile la rând, ciobanul a înţeles că în faţa lui e Dumnezeu...

Totul s'a petrecut însă numai pentru ochii sufetului lui, pentrucă „Moşul" era de o substanţă ce nu se poate percepe de simţurile noastre trupeşti...

În vechiul Testament, se spune că şi lui Moise s'a arătat Dumnezeu şi că acest „Moise" nu era mai deştept decât ciobanul dela Maglavit şi că vorbia tot gângav şi nu avea darul vorbirii, servindu-se pentru aceasta de un frate al lui ca să comunice poporului său cele vorbite cu Dumezeu.

Şi or fi fost oameni învăţaţi şi pe vremea lui Moise, cu toate acestea ca şi azi, s'a arătat ciobanului, pentrucă el a crezut pe când învăţaţii nu cred: ei nu vor decât să „cunoască", dar faţa lui Dumnezeu nu o vei vedea-o niciodată astfel. „Crede şi nu cerceta" este un dicton al Bisericii noastre creştine, dar câţi mai sunt acei cari pot aceasta?

„Crede şi te vei mântui", aceasta v'a cerut vouă oamenilor Iisus ca să fiţi şi ca să ajungeţi fericiţi. Dar „CREDEŢI"!.

Aceasta e părerea mea despre Maglavit. **N. G.**

Spre fereastră...

Spre fereastra'ntunecată,
Nopți de-arândul cât privesc,
Doruri multe răscolesc
Inima'nbătată....
Stau nostalgic și privesc
Căci acolo-mi odihnesc
Visuri de-altădată....

Și din negura cea vie
Tot aștept să te iveşti
Tu, crăiasă din poveşti;
Noaptea e târzie....
Tot aștept ca să-mi zâmbeşti,
Dulci iluzii să-mi clădeşti
Dor de poezie....

Alexiev Buntan
din „Notițe cu creionul"

Roze cu spini...

Pretinsului critic.

Să te crut aș vrea, maldone,
Dar nu pot, un gând m'apasă;
Să mă frig'o supă grasă,
Dar n'o zeamă de fasole.

A. Crê...

CASANDRA

Fragment din romanul „Dualismul" de Veres Stavrofilian.

15 Iulie . . .

Dragă Mitică,

Astăzi, mă întorc spre primile timpuri ale copilăriei mele. Am să încerc să retrăesc împreună cu tine, cele mai nevinovate clipe din viața mea; deşi nu e uşor să reconstitui niste stări sufleteşti trăite în epoca cea mai neguroasa a conştiinței omului.

. . . . . .
. . . . . .

Marele filosof Schopenhauer a relevat omenirei legea universală că «omul iubeşte, nu pentru că vrea el şi fără să fie conştient de scopul iubirei lui, iar cauza şi scopul iubirei, rezidă numai în dorința naturii, de a asigura continuitatea speciei omeneşti pe pământ".

Nu contest întru nimic această lege sau mai bine zis adevăr, recunoscut ca atare de orice minte cu puțină înțelepciune, dar de un lucru mă mir şi nu prea mă pot dumeri: cum se poate explica după această teorie o dragoste între doi copii de 6 — 7 ani?! . . . . . .

O perdea se ridică de pe fereastra minții: prezentul. Iată-mă-i iar copilandru şi jucându-mă cu alți copii în noroi şi plăsmuind chipuri de oameni din pământ înmuiat în apă — închipuindu-ne nişte microscopici Dumnezei, cari face pe om după chipul şi asemănarea Lui şi altele. . . . . .
. . . . . .

O dar afurisită e legea lucrurilor pe pământ: azi nu mai este, ce a fost ieri!

Îmi reamintesc admirabil o întâmplare, de când nu împlinisem bine 6 ani. Într'o zi, mă aflam în ograda părinților mei împreună cu un frate al meu mai mic şi cu o fină a noastră Casandra, mai mare cu vre-o jumătate de an decât mine.

Ne jucam, nu-mi amintesc precis — ce —, dar ştiu că vroiam să sap o groapă cu o casma învechită şi tocită pe toată muchea. Imprejurul meu stătea fratele şi Casandra. Tot săpând la groapă, când am ridicat odată casmaua în sus, şi vrând s'o aduc în jos, fratele meu neştiind să se ferească, s'a pomenit cu muchea casmalei drept în creştetul capului... Un țipăt ascuțit şi prelung umplu întreaga ogradă. Mama era în casă. Aude țipătul. ¡Şi cât ai înnumăra până la trei, mama fu afară din casă, alergând spre locul unde se auzia țipătul.

Eu şi cu Casandra prevăzând ce ne aşteaptă, o sbughirăm repede după un coşar. Ne-am pitulat în nişte bălării şi aici cu ochii holbați de frica bătăiei, ne priviam speriați unul în ochii celuilalt, tremurând vargă. Dealtminteri, Casandra avea şi nişte ochi drăcoşi, pe cari nu te oboseai niciodată privindu-i: erau mari, mări de tot şi negri, negri de tot, întrecându-se parcă cu culoarea nopții... numai că în fundul lor te puteai oglindi... Şi-mi erau dragi ochii ei de copilă şi totdeauna aş fi vrut să-i am în fața mea...

După întâmplarea cu spartul capului fratelui meu, deşi mâncai trânteală şi mi se interzise a mai aduce în ogradă pe finişoara mea — pentrucă o ponegria mama că ar fi o deşuchiată şi că numai ea mă îndemna la toate năsbâtiile. Săraca Casandra, un copil nevinovat şi în ce culori negre o descria biată mama.

Dar nici eu nu eram aşa de prost ca să mă fac luntre şi punte la ordinele mamii. Mi se părea o imposibilitate a mă despărţi — aşa fără nici o ceartă între noi — de o prietenă de joc cum e Casandra. Şi dacă totuşi, ea nu mai putea veni pe la noi, să n'o pâruiască mama — de când cu fratele —, mă duceam eu în schimb la ea acasă..

Dar timpurile fericite nu se opresc în loc. Timpul în mersul lui magistral şi neobosit, târăşte tot ce se brodează pe el, în neantul veşniciei cari nu mai înviază pentru noi!

Vremea libertăţii depline trecu şi iată-ne pe mine şi Casandra la şcoală. Jocurile noastre de dimineaţă şi până noaptea, necontenite, acum ca elevi de şcoală, încep să fie întrerupte. O bună parte din zi, trebue să stăm închişi în temniţa şcoalei, unde mă credeam atunci un adevărat întemniţat şi cu lanţuri de picioare... Răpindu-mă dela o viaţă de libertate desăvârşită şi trăită numai în mijlocul naturii cu orizonturile ei neţărmurite şi cu nimic cari să-mi stingherească dorurile inimei mele de copil, văzându-mă între pereţii mărginiţi ai şcoalei, nu mică-mi era revolta şi durerea sufletească.

Nici o înclinaţiune şi dragoste cât de mică pentru carte, nu arătam şi tot ce mi se impunea ca şcolar, constituia pentru mine o dureroasă şi insuportabilă constrângere morală: imaginea şcoalei se confunda în mintea mea cu imaginea unei închisori. Din pricina aceasta, eram un elev leneş, de loc sârguitor şi nu puteam fi niciodată cu sufletul şi mintea la tot ce se petrece în clasă în timpul lecţiilor. Atât numai, că mă binecuvântase norocul; căci învăţătorul era o rudă apropriată a mea şi nu mă pişca decât foarte rar şi mai uşor... deşi pe alţii îi bătea de le băşica palmele.

Pe vremea aceia, în satul unde învăţăm eu, nefiind numărul prea mare al copiilor de şcoală, fetele învăţau la un loc cu băeţii. Aceasta îmi mai potolea veninul din inimă, pentrucă în chipul acesta, nu mă despărţiam de scumpa mea fină şi tovarăşă de joc, Casandra.

In clasă, fetele ocupau băncile din faţă. Noi, băeţii, veniam în urma lor, aşa că pe Casandra o aveam veşnic înaintea ochilor mei, dornici după chipul ei, dar mai ales după ochii ei... cari se înfipseseră adânc în inima mea de copil. Cum aveam trecere pe lângă învăţător — şi cum parcă şi el bănuise nevinovata idilă —, fui aşezat chiar în banca, imediat în spatele Casandrii.

N'aş putea să-ţi descriu acum după atâţia ani bucuria ce mi-a pricinuit acest fapt: că n'am fost îndepărtat de Casandra mea.

Contactul îndelung şi intim dintre două fiinţe, cimentează în mod reflex şi inconştient, o adevărată unire de suflete cari câteodată devine o contopire sufletească aşa de puternică, încât perzi noţiunea a două „euri"; devenind „unul". Mi se părea ceva catastrofal depărtarea sau despărţirea spaţială de Casandra şi deaceia căutăm veşnic — fără să-mi dau seama probabil atunci — să fiu numai în apropierea ei; în jocurile ei cu fetele, eu nu lipsiam niciodată, deşi eram băiat...

Ce mă împingea spre Casandra şi căuta să mă ţintuiască de ea, eu nu pricepeam atunci nimic cu conştiinţa în ceaţa copilăriei. Atât ştiam; Casandra avea ochi minunaţi, cari mă atrăgea spre ea cu atâta putere hipnotică, că deveniam înnaintea ei un mic rob, fără ca ea să-şi dea seama totuşi că era stăpâna inimei mele.

Odată, învăţătorul dăduse o problemă pentru deslegare, elevilor. Asta se întâmpla chiar în primul an de şcoală. Problema vorbia de vânzarea sau cumpărarea unor raţe sau gâşte. Acea problemă o rostise cu glas tare în auzul tuturor şi lăsând un răstimp de gândire, după cari începu să întrebe pe unul şi pe altul cari ar fi deslegarea ei.

Problema era cam grea probabil pentru minţile celor întrebaţi şi hai să mă întrebe şi pe mine pricopsitul, dar cu habar n'aveam despre cuprinsul problemei. Nu ştiu ce-mi năzărise prin cap nişte „porci" şi după o ezitare şi cu aerul omului încurcat, începu să-mi iasă din gură numai porci...

— „Porci, hai, porcule, pentrucă nu eşti decât un porc! Eu îmi sparg pieptul aici de un ceas şi tu te joci pe sub bancă".

M'a trimes la genuchi şi mi-a cârpit vre-o două nuele la palme. Căci nenoroc... Cum se făcuse că tocmai atunci pe mine

mă preocupa altceva mai de seamă: mă cocoloşisem pe sub banca Casandrei ca s'o gădil şi s'o trag de picioare...

In timpul recreaţiei, eu nu mă jucam cu băeţii, mă duceam în grămada de fete, pentrucă aici se afla Casandra. Unde se juca Casandra, nu putea să lipsească şi Mihai „fătălăul", căci aşa mă botezaseră ceilalţi băeţi. Ciudat, dar totuşi fu realitate. Ochii Casandrei exercitau asupra mea o putere misterioasă: de cari acum îmi dau seama bine.

Intr'un timp, în toiul iernii, răcise Casandra şi a fost nevoită să lipsească dela şcoală vreo trei săptămâni. Ei, ce crezi că s'a întâmplat cu sufletul meu în tot acest timp. O schimbare năprasnică se produse în întreaga mea fiinţă sufletească. Incetai de a mă mai juca, uitând şi alunecuşul pe ghiaţă, iar timpul mi se scurgea bolind şi gândind mereu la Casandra, cari o perdusem de lângă mine şi o ştiam bolnavă. Intrebam în fiecare zi pe o vecină a ei de casă, despre starea ei şi când are să vie la şcoală. Imi plăsmuiam tot felul de închipuiri negre cari mă făceau să plâng veşnic. Chipul ei bălai, ochii ei negri şi numai bunătate şi blândeţe, mă obseda groasnic şi-mi hrănia focul unei tristeţi cari-mi sfâşiea sufletul.

Gândul că Casandra poate să moară, mai ales, îmi chinuia crud sufletul, scufundându-mă într'un adevărat abis de durere.

Altădată un mare mâncăcios la masă, acum mâncam cu noduri.

Dar din fericire, Casandra se însănătoşi: şi ne văzurăm iarăşi împreună.

* * *

Toate cele de mai sus, se petrecură în cele dintâi luni ale primului an de şcoală. Insfârşit soseşte şi vacanţa Crăciunului.

De sărbătorile mari, la ţară, toţi finii se simt datori în virtutea unor obiceiuri bătrâneşti, de a veni la naşi şi cumetri, încărcaţi cu tot felul de plocoane.

Era a doua zi de Crăciun, după masă, când tatăl şi mama Casandrii împreună cu ea, se aud ciocănind la poartă. Eu ştiind că au să fie ei şi auzind mai întâi, fug din casă şi le ies înnainte ca să-i apăr de un câine al nostru ce scăpase din lanţ.

Tatăl Casandrei ducea o gogeametea legătură în mână, iar mamă-sa o ploscă cu vin şi una cu ţuică şi Casandra un

zâmbet dulce pe buze... ceeace preţuia mai mult pentru mine. Ce drac mai eram. Şi sărind în sus de bucurie c'a venit fina să-i arăt darurile dela moş Crăciun, dar mai ales să mă joc cu ea.

Un frate al meu mai mare, cari venise şi el în vacanţă dela o şcoală din oraş, se juca la cărţi cu un prieten al lui într'o odae, singuri.

Nu ştiu ce m'a trimes mama să caut aici şi jucătorii mei la cărţi, din vorbă în vorbă, de unde şi până unde să se atingă de frumuseţea finişoarei mele. I-am prins vorbind tocmai despre ea. Parcă-i aud aidoma „ar fi frumoasă fata lui finu Ion, dar are gura cam mare şi-i cam colţată"... Incolo nu-mi amintesc, ce-o fi mai vorbit, dar pentru mine a fost deajuns. Deodată ca un paenjeniş s'a aşezat înnaintea ochilor mei şi casa cu tot din ea a inceput să se întunece şi învârtească cu mine. In inimă parcă implântase cineva un sul de jar. Cu inima prăpădită şi apucată de nişte călduri fierbinţi, înnemerii tocmai la bucătărie şi aici dădui drumul plânsului în toată voia: mă podidise cumplit lacrimile şi suspinam de mă durea în fundul gâtului. Eram singur. M'am trântit în pat şi am înfundat capul într'o pernă: dar în zadar.

Cuvintele fratelui meu îmi apăsa inima aşa de tare, de credeam că au să mă sugrume lăuntric şi răsunau în sufletul meu ca ceva teribil de îngrozitor.

Fratele meu, devenise în închipuirea mea un adevărat monstru. Imi trecea prin minte gânduri groasnice de răsbunare. Aş fi fost în stare să iau un topor să-i despic capul! Uitasem cu desăvârşire că e fratele meu de sânge; dar puterile corpului meu îşi băteau joc de puterile mâniei mele.

Câte omoruri nu se săvârşesc pentru iubire! Şi eu o iubeam pe Casandra, deşi nevinovat, dar cu atâta putere, că această putere lua proporţia unei adevărate pasiuni: căci altfel n'ar fi fost posibilă acea izbucnire de durere profundă şi răscoală lăuntrică.

Tristeţea şi adânca suferinţă ce mi-a pricinuit acea întâmplare neaşteptată, nu m'a părăsit multă vreme, iar pe fratele meu îl uram de atunci într'un chip sălbatec.

A venit mama şi m'a ridicat din bucătărie, întrebându-mă de ce am plâns, dar tăcui ca pământul: tu eşti primul, căruia îi desvăluesc acea întâmplare de atunci.

Pe masă, stăteau întinse bunătăţile porcului. Mă îndemna mamă-sa Casandrei să mănânc, dar mâncarea o simţiam cleioasă şi amară. Mi se stricase tot cheful. Stăteam ca plouat într' un colţ al mesii şi cercetam tăcut şi amărât toate formele şi trăsăturile Casandrei. La gură şi dinţi, mă uitam însă cu toată încordarea sufletului. Şi deşi până atunci, tot ce intra în compunerea exterioară a fizicului Casandrei, se confunda cu însăşi perfecţiunea, acum parcă începusem să mă îndoesc oarecum de această perfecţiune: dar adâncindu-mă mult în contemplarea ochilor ei strălucitori şi blajini, sufletul mi se umplea iarăşi de aceeaşi dragoste dinnainte...

Nu putea să-mi treacă necazul de atunci multă vreme, că cineva îndrăsnise să se atingă de proprietatea iubirii mele şi tare profund trebue să-mi ti sguduit sufletul acea întâmplare, de n'am uitat-o nici până acum. . . . . .

Acum a sosit amurgul. Pe fereastra deschisă a camerii unde scriu, aud sbieretele vacilor cari se întorc dela păşune. Indrept privirea înspre zarea de unde vine turma şi văd nori groşi de praf, ridicându-se în mersul ei agale. Oamenii încep să se întoarcă cu coasele în spinare de pe coastele muntelui dela cositul fânului. Căldura înăbuşitoare de peste zi, se slăbeşte. Lumea iese de prin case. Femeile se pregătesc de mulsul vacilor, iar fetele mari cu cobiliţele în spinare, aduc apă pentru gătitul mesii de seară. Şi sunt frumoase unele muntencuţe, cu obrajii roşii ca focul... Dar m'am jurat să nu mai iubesc niciodată... M'am săturat. Da. M'am săturat de iubirea aceasta de natură pământească. Dela altă iubire mi-e dor; de o iubire de cari oamenii fug, dar nu-şi dau seama că numai aceia e singura iubire eternă, iubire al cărui obiect e nemuritor şi de pe urma căreia nu încerci nici dezamăgiri şi nici nu mai eşti expus suferinţii — ce ca o fatalitate e legată de orice lucru pământesc. . . . . .

Cu dragoste prietenească,

„Mihai"

Epigramă

lui **N. Z.** Ploeşti

Amicule, ce mă acuzi că scriu sub pseudonim
Numai pentru frica lumii şi de critici snobi ca tine.
Iată scopul neînţeles: „eu vreau să rămân tot anonim
Al meu nume-adevărat, neştiut d'un sec ca tine.....

Amice, nu mă sperie al tău verdict;
„Că în lume voi rămâne, tot un necunoscut",
Căci un lucru-i cunoscut, *că tu eşti un* pitiic
În concernul cultural, sau un biet necunoscut.....

N. I.

Criticilor mei

De-o buca'de vreme'ncoace
Te împiedici tot de critici
Ce nu te mai lasă'n pace
Dar noroc că sunt pitici...
Şi când vor să te doboare
Cad ei singuri d'an piciore...

Sunt acuzat că scriu morală — într'o lume amorală,
Dar mă bucur, când pot lumii să ofer tocmai ce n'are..
Iar pe criticeli snobi, să-i învăţ o altă şcoală,
Adevărul *şi* Dreptatea, *nu defaima care moare...*

N. I.

In pragul amintirii...

de: **Alexiev Buntan**

In pragul amintirii, povestei de-altădat
Se'nlănţue trecutu-mi, cu lacrimi presărat
Se'nlănţue trecutu-mi ce-mi pare-acum un vis
Trăit în alte vremuri, ce poarta şi-au închis...

E pe înserat.

Vântul adie printre frunzele îngălbenite ale bătrânilor castani, împrăştiind aroma primelor zile de toamnă.

Departe de sgomotul oraşului, într'un boschet singuratic, privesc nostalgic cum umbrele serii se cern obosite înfăşurând în mantia lor cernită, natura.

Trist şi'ndurerat de singurătatea ce greu m'apasă, dau drumul gândurilor negre — ce mă urmăresc ca un coşmar — să pribegească aievea în trecutu-mi învesmântat în bucurii stropite cu lacrimi.

Deodată tresar, iar pe buzele-mi brăzdate de durere, ia naştere un zâmbet, zâmbetul omului fericit, căci gândurile-mi rătăcitoare s'au oprit pentru o clipă în pragul amintirii celor mai fericite clipe, ce cred că le are fiecare muritor în viaţa sa, în pragul amintirii din copilărie...

. . . . . .

— „Micule scoală, e târziu", sunt dulcile cuvinte ce-mi tresar şi-acum în minte, de pe-aiurea şi pe care totuşi în anii copilăriei le ascultam cu nespusă plăcere, erau cuvintele pe care buna mea mamă, mi le rostea cu blândeţe, în fiecare dimineaţă.

— „Încă puţin mamă", scrânceam somnoros, ca apoi puţinul acesta să se transforme în ore şi s'o fac nevoită să-mi mai ciripească de vr'o două trei ori acelaş cântec dulce:

— „Micule scoală, e târziu", ca'n urmă să mă decid cu greu a-mi părăsi culcuşul, în căldura căruia îmi făuream uriaşe castele de iluzii...

Par'că retrăesc şi-acum acele clipe fericite, în micul orăşel cu casele scunde, risipite pe malul stâng al Dunării.

Clipe încărcate cu tot felul de ghiduşii, ce-mi răscolesc sufletul şi fac ca din ochi-mi înrouraţi să isvorască două lacrimi, lacrimile fericirii...

Par'că aud şi-acum cuvintele blânde ale mamei mele, când mă ruga:

— „Dute Micule şi cumpără-mi din piaţă....., dar vezi să să nu mori pe-acolo".

— „Nu mamă nu, vin numaidecât", îi răspundeam sfios, ca'n urmă, numaidecâtul acesta să se transforme în ore'ntregi de-aşteptare.

De cum ieşeam pe poartă, mă lăsam condus de curentul prietenilor de joc, ce-mi ieşeau în cale.

După ce colindam cu ei un timp îndelungat, fără nici un rost

mă îndreptam înfierbântat spre rusneacul bragagiu, unde c'un aier de mândrie comandam:

— „Davaiti mine aduu marojnăia a piat lei", (dă-mi o îngheţată de cinci lei), pe care o mâncam singur în timp ce tovarăşii mei m'aşteptau afară.

De aici ne îndreptam spre Dunărea ale cărei valuri argintii erau spintecate din când în când de minuscule bărci negre sau de uriaşe vapoare. Era cel mai frumos peisagiu cel ni-l oferea ochilor noştrii, în drum spre ea..

(va urma în numărul viitor)

E toamnă...

E toamnă'n sufletu-mi pustiu — E toamnă, chinurile-mi vii
Şi'n loc de frunze moarte, — Şi'n poarta'nchisă-a verii
Mor ş'odihnesc ca'ntr'un sicriu — Pier biciuite bucurii
Speranţele deşarte... — De grindina durerii...

Alexiv Buntan din „Notiţe cu creionul"

Echilibrul pe sârmă ghimpată...

Culese din operele marilor epigramişti români

Unui critic îndulgent

Tu crezi că mie-mi faci plăcere,
Când scrii de poezia mea;
Totuşi, la critica ta dulce
Eu ţi-am trântit o notă rea.

C. P.

Criticului necunoscut

Un bour tânăr-gealepos, — *Şi eu, adept al lui Hristos,*
Când năvăli să mă răstoarne, — *Milos de orice dobitoc*
Işi rupse unul dintre coarne — *M'aplec şi cornul rupt de jos*
In pieptu-mi matur, dar vânjos. — *Pe frunte i-l lipesc la loc,*

C. P.

Criticului N. I.

E fericit cel ce tace.

Fericit e cel ce tace,
Prin urmare bine-ar face
Domnul nostru cel slăvit
Să te facă fericit.

I. Q.

Lui N. D.

Fără împrumut, socoate
Traiul nu-i uşor cum vrei,
Eu iau bani de und'se poate;
Tu, de unde poţi, îdei.

I. Q.

Ce e omul?!..

Ce e omul?!.. O furnică mică şi neînsemnată
Pe prăpastia adâncă a pământului — uitată;
În zadar dânsa încearcă de vre-o rază să se prindă:
Raza se topeşte — plânsă, de gângania plăpândă.

Doamne! Tu ce i-ai dat viaţă din nimic, o laşi acum
În nimic sa se prefacă!.. Ce e viaţa Sfinte?! Fum..!...
Şi de ce Tu Sfânt părinte, laşi furnica ta să piară,
Pe prăpăstii întinate de păcate şi ocară..?!

— «O las!.. pentrucă'ncrezută'n puterea ei prea mare,
Coborâta'n goană râpa... şi se prinse'n desfrânare;
Şi-avântată în vâltoarea nebuniilor, nebuna,
Nu văzu nenorocirea ce pe ea pusese mâna".

K. V.

VISUL LUI DOMINICO

FRAGMENT (Urmare) de **Niges Iontan**

— „Întradevăr, în totul şi în toate lucrurile lumii există o voinţă prin cari s'a făcut totul şi trăeşte totul.. în nemărginirea universului.

Acea voinţă e reprezentată prin aceia ce numim inimă sau simţire şi cari mai totdeauna e în opoziţie cu raţiunea şi cu spiritul. Inima, considerată cu drept cuvânt de cei vechi, centrul vieţii şi simbolul ei, printr'o comparaţie plastică, o putem asemăna cu căpăstrul unui armăsar al cărui frâu se află în mâinile acelei voinţe nevăzute, dar cari stăpâneşte totul în fiinţa noastră şi totdeauna ne atrage spre pământ şi totdeauna în luptă cu spiritul, cari mai totdeauna este învins."

Goethe cari stă rezemat de trunchiul arborelui, întrerupând pe Dominico, urmă:

— „Ai dreptate. In fiinţa noastră sălăşuesc deodată două suflete: unul în inimă şi celălalt în minte. Unul ne înalţă şi ne avântă spre regiuni divine, iar celălalt ne târăşte spre pământ. Din cari pricină în fiinţa noastră, niciodată nu se sfârşeşte conflictul, cearta, desbaterea, lupta şi războiul. Raţiunea, judecata rece şi limpede ne împinge spre orizonturi largi, ideale, divine, iar inima, simţirea caldă, fierbinte şi dogoritoare, spre cărările strimte şi mizerabile ale vieţii pământeşti.

Sufletul divin din noi, într'una se frământă să devină liber, dar într'una se loveşte de încăpăţânarea şi îndărătnicia celuilalt.

Faust, deşi geniu; deşi omul cari a scormonise dedesubturile mai tuturor tainelor lumii şi ale vieţii, cu toate că ajunsese la desăvârşita conşiinţă a zădărniciei şi absurdităţii de a mai continua să trăiască, n'a putut să se omoare; căci în clipa în cari raţiunea îi luminează ca un fulger conştiinţa şi-l determină să ducă paharul cu otravă la gură, deodată ca trăsnit, la auzul sunetului de clopot al „Invierii", o pasiune şi un dor nebun de viaţă îi întunecă mintea şi aruncă otrava din mâini.

In acea clipă, a înţeles Faust, că cu toată ştiinţa şi înţelepciunea lui şi cu toate că mintea lui pusese stăpânire pe mai toate misterele existenţei, există o putere învincibilă: simţirea şi dorinţa neţărmurită de a trăi. Astfel se convinse el că în fiinţa noastră, pe lângă sufletul raţiunei, al spiritului, mai trăeşte un alt

suflet mult mai puternic şi cari ne face posibilă de îndurat viaţa oricât de mizerabilă ar fi ea.

Dominico, cari ardea de nerăbdare, reluă cuvântul:

— „În noi, sunt două puteri, două duhuri: unul purcede din divinătate, iar celălalt îşi are origina în pământ: e demonul, diavolul, satana duhul cel rău cari mai totdeauna iese învingător alungând vijelios din conştiinţă ceata îngerilor binevoitori şi păzitori ai păcei şi ai fericirii.

Şi de când a început să licărească prima scântee de viaţă, lumea a fost stăpânită de diavolul încăpăţânat şi mândru pe cari Dumnezeu l-a prăbuşit şi aleargă dela un capăt al altul al lumii, semănând pretutindeni focul războiului, revoltelor şi suferinţelor, cari peste tot stă; la capul omului şi-l împinge spre prăpastia şi a mizeriei.

Îl ispiteşte, îi întunecă conştiinţa, năruindu-l în valea plângerilor şi durerilor. Diavolul, duhul necurat al infernului îl zăpăceşte mintea şi îi revoltă sufletul. Se răsteşte furios; răcneşte teribil pentru a făptui crima şi blestemăţia... E duhul diabolic cari ne răscoleşte fiinţa şi cari în clocote de venin şi de mânie, ne trimete să omorâm pe vecinul cari s'a uitat în ochii nevestei noastre sau să ne răsbunăm în valuri de sânge pe nenorocita femee cari i-a dat un pahar de iubire şi altuia... El frământă inima şi chinueşte în spasmuri nebune pe un Faust..."

— *Goethe.* Au cine a împins pe Faust să batjocorească pudoarea Margaretei, făptura cea mai ideală şi mai gingaşă, nu diavolul?

El a târât în casa curată şi neprihănită a sărmanei Margareta pe Faust şi tot el a închis uşile conştiinţei şi i-a dat brânci ca să săvârşească nelegiuita faptă. Frumoasa şi fermecătoarea Margareta, pângărită de diavol! Ah! Mefisto este diavolul care sălăşlueşte în fiecare om şi cari a înfrânt mândria celui mai curat suflet din lume spre a o arunca mişeleşte în focul iadului. I-a răpit fecioria şi a făcut-o muere dispreţuită şi mamă ucigăşă. A făcut-o de râsul lumii şi a sângerat inima mamei ei.

Schopenhauer. — „Diavolul, ar simboliza după mine acea voinţă a naturii, cu reşedinţa în fundul întunecos al sufletului şi cari se manifestă în nestăpânite tendinţe spre conservarea şi fericirea noastră nelărmurită: a noastră şi nu a altora.

(Va urma în numărul viitor)

9. Este iubirea o cauză de fericire sau nefericire?

10. Dacă omul culturii clasice este mai fericit decât omul culturii experimentate, al ştiinţelor pozitive şi realiste sau nu?

11. Întrucât idealul constitue una din bazele fericirii omeneşti?

12. Este mai fericit omul cult, decât omul incult şi ignorant şi întrucât gradul de cunoştinţă sau necunoştinţă aduce fericirea sau nefericirea omului?

Rugăm pe binevoitorii, cititori ai revistei noastre, să ia cunoştinţă, că în primul număr al revistei, s'au strecurat unele greşeli de cari regretăm: fapte inerente oricărui început!

Poşta Redacţiei

Manuscrisele nepublicate se vor publica în nr. viitor.

Grigore Gomoescu — Galaţi — Sincerele noastre mulţumiri pentru abonament.

D. Adolf Vlădoiu — Carol II 155, Ploeşti — este corespondentul nostru la Ploeşti.

D. Dumitru Georgescu, secretar al revistei „Higiena Socială", este corespondentul nostru la Bucureşti, strada C. A. Rosetti Nr. 33.

Căutăm depozitari de ziare în toată ţara. Adresaţi redacţiei: Str. T. Vladimirescu No. 63, Ploeşti.

Facem atenţi în mod serios pe d-nii cărora le trimetem revista, că după primirea a trei numere consecutive se vor considera abonaţi.

Mulţumiri anticipate tuturor colaboratorilor noştri.

TIPOGRAFIA
„COMERȚULUI"
— PLOEȘTI —
Str. Ioan I. Romanescu Nr. 14

PREȚUL LEI 6